

Sayı : 2017/622

04.10.2017

Konu : Kitapların fotokopi yoluyla yasadışı çoğaltılması

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ'NE

Üniversiteniz; 2547 sayılı Kanun kapsamında sorumluluğunuz dâhilinde olan kampüsleri içinde ve çevresinde, 5846 sayılı Kanun uyarınca suç teşkil eden fiillerin gerçekleştirildiği yönündeki yoğun ihbarlar nedeniyle aşağıdaki bilgilendirmenin yapılması gereği hâsıl olmuştur.

Yayıncılar Telif Hakları ve Lisanslama Meslek Birliği (YAYBİR), **5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu**'nun dayanak 42. Maddesi uyarınca; üyesi bulunan yayınevlerinin ortak çıkarlarını korumak ve bu kanunla tanınmış hakların idaresini ve takibini yapmak üzere kurulmuş bir meslek birliğidir. YAYBİR'in kültür, eğitim ve akademik yayıncılık alanlarında faaliyet gösteren 266 üyesi bulunmaktadır. YAYBİR, yasa gereği ve **İçişleri Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı** arasında ortak strateji ve politikaların geliştirilerek taraflar arasında işbirliğinin oluşturulması, uygulamada birlik sağlanması ve fikri hak ihlalleriyle etkin mücadelenin gerçekleştirilmesi amacıyla 25.02.2010 tarihinde akdedilen **İşbirliği Protokolü** kapsamında, her ilde bulunan **İl Denetim Komisyonları**'nda görev alarak, belli aralıklarla korsanla mücadele kampanyaları düzenleyerek ve bu konuda açılmış soruşturma ve kovuşturmalara müdahil olarak korsan yayıncılığın, izinsiz kullanımların ve kayıt dışı faaliyetlerin önlenmesi konusunda 2006 yılından bu yana görev yapmaktadır.

Üniversite kampüsleri içinde ve çevresinde, mali hakları üyemiz yayınevlerine ait yayınların 5846 sayılı Kanun'a aykırı ve izinsiz şekilde fotokopi yolu ile çoğaltılarak satıldığına dair meslek birliğimize çok sayıda ihbar gelmektedir.

Bu ihbarlarda; fakülte ve yüksekokulların içinde bulunan fotokopi işletmelerinde ve bölüm başkanlıkları tarafından hizmete sunulan fotokopi makineleri aracılığıyla çok sayıda kitabın izinsiz olarak çoğaltıldığı belirtilmektedir. Yine aynı ihbarlarda; öğretim üyelerinin, çeşitli kitaplardan farklı bölümleri fotokopi yoluyla çoğaltmak suretiyle ders materyali oluşturdukları ve fotokopi işletmeleri aracılığıyla sattıkları ifade edilmektedir. Ayrıca öğrenciler aracılığıyla da korsan kitap satışlarının yaptırıldığı, vatandaşların korsan yayınlar hakkındaki bilgi yetersizliğinden faydalanılarak öğrencilerin ihtiyaç duyduğu kitapları orijinal kitap, kendilerini de hak sahipleri gibi gösteren şahısların satış işlemi yaparak bu suçu işledikleri tarafımıza iletilmiştir.

Yukarıda bahsedilen uygulamalar; 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu 71 ve 81inci madde hükümleri kapsamında suç oluşturmaktadır. Bu suçlar sübuta erdiği takdirde ilgililer beş yıla kadar hapis cezası ve/veya adli para cezası ile cezalandırılmaktadır. Kanun; *"Bir eseri, icrayı, fonogramı veya yapımı hak sahibi kişilerin yazılı izni olmaksızın işleyen, temsil eden, çoğaltan, değiştiren, dağıtan, her türlü işaret, ses veya görüntü nakline yarayan araçlarla umuma ileten, yayımlayan ya da hukuka aykırı olarak işlenen veya çoğaltılan eserleri satışa arz eden, satan, kiralamak veya ödünç vermek suretiyle ya da sair şekilde yayan, ticarî amaçla satın alan, ithal veya ihraç eden, kişisel kullanım amacı dışında elinde bulunduran ya da depolayan kişi hakkında **bir yıldan beş yıla kadar hapis veya adli para cezasına hükümlenir.**"* ve *"Bandrol yükümlülüğüne aykırı ya da bandrolsüz olarak bir eseri çoğaltıp satışa arz eden, satan, dağıtan veya ticarî amaçla satın alan ya da kabul eden kişi **bir yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.**"* şeklindeki düzenlemelerle, tarafımıza ihbar edilen uygulamaların suç oluşturduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Kanun'a açıkça aykırılık teşkil eden bu uygulamalar; üyemiz yayıncıların yasayla korunan mali haklarını ihlal etmekte, maddi kayıplara neden olmakta, haksız kazancın önünü açmakta, bilimsel üretimi yok etmekte, kültür endüstrisinin önünü tıkamakta ve devletin vergi geliri kaybına neden olmaktadır.

Tüm bunlara ek olarak **2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu** uyarınca, üniversite bünyesindeki bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında idari yetkililerin sorumlu olduğu düzenlenmiştir. İlgili Kanuna göre, üniversiteye bağlı birimlerdeki kanuna aykırı faaliyetlere ilişkin denetleme yetkisi ve sorumlulukları idari bir makam olan rektör ve dekanlarda bulunmaktadır.

Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve ilgili yönetmeliklerde yer alan hükümler uyarınca, yasalara aykırı satışa izin veren müessese sahibi veya idare amirinin satıcı ile birlikte müteselsilen sorumlu olduğu düzenlenmiştir.

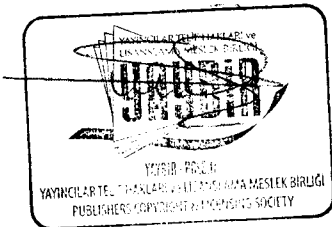
Birliğimize gelen ihbarların yoğunluğu nedeniyle, 2017-2018 eğitim ve öğretim yılı süresince Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile koordineli ve ortaklaşa, üniversite kampüs içi ve çevresinde izinsiz fotokopi çoğaltmalarının önlenmesi amacıyla denetimler yapılmasına karar verilmiştir. Meslek Birliğimiz avukat, araştırma ve denetim elemanlarının tespit ettiği yerler hakkında, savcılıklar ve kolluk kuvvetleri aracılığıyla yasal işlem ve yaptırımlar uygulanacak; tüm bu denetim ve uygulamaların sonuç raporu Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) ile paylaşılacak ve denetim görevlerini ihmal eden kişi ve kurumlar hakkında cezai ve idari soruşturma başlatılması için gerekli işlemler yapılacaktır.

Hak ihlallerinin önüne geçilmesi, suç oluşturan fiillere sebebiyet verilmemesi ve yapılacak denetimler sonucunda idari ve cezai yaptırımlarla karşı karşıya kalınmaması için; kampüs içinde ve yetkiniz dâhilinde bulunan kampüs çevresinde, kitapların Kanun'a aykırı şekilde fotokopi yolu ile çoğaltılmasının engellenmesi amacıyla sıkı önlemler alınmasını, denetimler yapılmasını ve alınan önlemler ile yapılacak denetimler sonucunda elde edilecek bulgular hakkında Birliğimizi bilgilendirmenizi önemle arz eder, gereğini dileriz.

Üniversiteniz bünyesinde gerçekleştirilecek fikri hak ihlallerinin önlenmesi konusunda birlikte çalışmaya hazır olduğumuz belirtir, gereken hassasiyeti göstereceğinize olan inancımızla, işbirliğiniz için şimdiden teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Sebahat Özkan
Genel Sekreter

Dağıtım : Tüm Devlet ve Vakıf Üniversitesi Rektörlükleri'ne